

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo
Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm XLIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96538](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96538)

tempore non solueretur, & sic non est ratio, quare molendinum sub obligatione bonorum presentium, & futurorum comprehendere non debeat, cum per venditionem de illo factam Traianus emptor fuerit dicti molendini dominus, seu quasi effectus argumento text. in §. vendite. Instir. de rerum diuis. cum similibus. Præterea uerior est illa opinio, quod in obligatione bonorum presentium, & futurorum comprehendatur etiam res illa, propter quam obligatio facta fuit, si eius rei dominium, uel quasi fuit in debitorem translatum, seu illi, qui bona propter rem aliquam obligauit, erat illius dominus, ut est de mente Bart. expressè in l. r. §. quod autem. ff. de superficie. in l. si filio in fi. ibiq; Alexan. & alii communiter. ff. solu. mar. in l. qui fundum. ff. loca. in l. i. & in l. emptorem. ibique Saly. & alii feri ben. C. loca. ubi res locata uenit sub obligatione bonorum, quam locator fecit in casu, quo rem locatam uideret, seu alienaret. Nec obstat d. l. cum tabernam. in l. r. Quia illud argumentum a contrario sensu non est adhibendum, ex quo trium de iure determinatum reperitur per ea, quæ uolunt scriben. post Bart. in l. r. §. huius rei. ff. de offi. eius. cui mand. est iuridict. ¶ Illud quoque in hac causa esse discutendum, quod contra Marcum Antonium opponeretur, ipsum non potuisse reuocare pactum precari, nec possessionem, & te mutam ingredi, quia prorogauerat Traiano terminum ad solvendum, & temporis prorogatione durante tenuit pactum per eum adempta iuxta ea, quæ habentur per Bart. & alios in d. l. creditores. iunctis iis, quæ traduntur maxime per moderniss. in c. cum in causis. de offi. delegat. & ipse Marcum Antonium respondendo euidam interrogationi dixit se prorogasse terminum, seu dilationem de d. l. cum quibusdam qualitatibus, & conuentionibus, quæ etiam pro parte dicti Marcianonii fuerunt per unum testem probata, an illa confessio facta per Marcum Antonium ipsi aliter præiudicet, quod sit acceptanda solum, quatenus facit contra contententem, an uero in totum cum suis qualitatibus, & adiectionibus. Et si concludo illam debere in totum recipi cum suis qualitatibus, & adiectionibus, & non pro parte solum, quæ contra contententem facit, ex quo præsumptum iuris in casu nostro non est contra contententem, ut uoluit Alexan. in l. r. §. si quis simpliciter. ff. de uerb. obl. & habetur plenè per Spec. in tit. de positio. Sed quomodo queritur uerbi. sed pone. Non obstat etiam illa prorogatio termini, ut allertur, facta per Marcum Antonium, quia secundum ea, quæ mihi in facto proponuntur, facta fuit iam termino solutionis elapso, & sic postquam Traianus fuit in mora constitutus iuxta ea, quæ habentur in l. infulam. ff. de uerb. obl. ergo, illa non obstat, Marcum Antonium potuit exequi, quod in instrumento obligationis de soluendo certo tempore cum iuramento continebatur, talis enim dicitur non potuit prorogatio, ex quo iam tempus ad soluendum datum erat elapsum, ut est text. clarus, & in terminis ibique Barto. & doctor. communiter in l. cum stipulatus sum mihi à proculo. ff. de uerb. obl. oblig. & traditur etiam in d. capit. de causis. ¶ Superest ultimum declarandum unum, in quo hæsitatur, an dominus iudex potuerit de iure suspendere, seu reuocare pronuntiationem suam, qua pronunciauit, positiones haberi pro confessatis ad fauorem dicti Iulii contra Marcum Antonium. In quo breuiter concludendum esse arbitror suspensionem, seu reuocationem fieri potuisse per text. in l. quod iussit. ff. de re iudi. & ponunt canonice in eum cessante de appell. Et si quis doct. ut lo. de Imo. Pau. de Cast. & alii in l. r. in fin. ff. de præscriptio. per not. per gl. ibi dicant, sententiam interlocutoriam non posse reuocari, quando res integra est de d. l. ut quia mandata fuerit exequutioni, uel ex-

equationem secum traxerit, qualis est sententia executionis iuxta. c. pastoralis. in fin. de appellatio. & sententia banni, tñ dicitur hoc uerum esse, nisi iuxta causa reuocandi adesset, ut ibi uolunt Io. de Imo. & alij, & in d. l. quod iussit. Sed in casu nostro sententia, & pronuntiationi huiusmodi non traxit secum executionem, ergo reuocari, seu suspendi potuit, dicitur enim trahere secum executionem, quoniam post se aliam sententiam non expectat, qualis est sententia executionis, & banni. ¶ Hæc autem pronuntiationi, qua pronuntiat positiones haberi pro confessatis, post se aliam sententiam, uidelicet diffinitiuam expectat, quia huiusmodi facta confessio iuxta. c. 2. de confess. in 6. facta fuit post litē contestatā, & ideo sententiam diffinitiuam requirit, ut uolunt Moderniss. in rubrica. extra de probato. & est gl. not. in l. r. C. de lit. contest. in fin. gl. magna, & colligitur ex iis, quæ uoluit Barro. in l. eius qui. ff. de iure fisci. Præterea sententia interlocutoria, quæ post se diffinitiuam sententiam expectat, ex causa iusta puta impedimenti reuocari potest ad tradita per Imo. & alios communiter, & per Alex. in d. l. quod iussit. & in d. l. r. §. fin. Sed in casu nostro constat de iusta causa, ergo, &c. Et si in indiuiduo de pronuntiatione, qua pronuntiatum fuit positiones haberi pro confessatis, quod illa tanquam interlocutoria ex causa iusta, uel iusti erroris, uel alio respectu re integra, hoc est ante sententiam diffinitiuam possit per iudicem reuocari, est gl. in l. quoniam. ff. de his, qui notant. infami. & habetur per Alexandrum post Bartolum qui multa allegat in l. r. §. quod obseruari. C. de iuramen. calum. Et his quoad præsentem consultationem sum contentus. Laus Deo.

S V M M A E.

- 1 Conclusio libelli magis, quam narratio attendenda. Idem in rescripto.
- 2 Et conclusionis aptitudo sufficit, etiam si actio, seu narratio inepte concepta fuisset.
- 3 In conclusione libelli si plura remedia uideantur intentata, illud censeri debet intentatum, quod est agenti uilium, & ex uerbis etiam impropriis inferri potest.
- 4 Actio illa in dubio censetur proposita, quæ ex materia in libello deducta colligi potest et uerba impropriando, ut conclusio ad mentem libellantis melius adaptetur, & libellus sublineatur, & ex eo sententia pro actore iuxta suas probationes fieri possit, quamuis in narratione uiderentur contraria, & incompatibilia proposita, & nu. 33.
- 5 Libelli totale fundamentum est conclusio, sine qua libellus est nullus.
- 6 Conclusio libelli in quibus casibus non sit necessaria.
- 7 Remedium, quod uoluerit intentare, colligitur ex positis in conclusione, & non ex narratione.
- 8 Conclusio, & intentio libellantis dubia ad fauorem libellantis, ut ualeat, est interpretanda, & ambiguitas ex probatis postea declaratur.
- 9 Clausula libelli, super quibus omnibus petit ius, & iustitiam ministrari, an, & quando effectus suos operetur etiam non obstante remediorum propositorum contrarietate, & num. 41. & quantum sit uirtutis numero. 24. & 41.
- 10 Clausula sola ueritate inspecta quid operetur.
- 11 Possessorium recuperande datur spoliatis.
- 12 Spoliatus dici, & restitutionem, seu reintegrationem ad possessionem petere is non potest, qui nullo modo unquam possedit.
- 13 In possessorio recuperande præsertim contra denegantes pensionum solutionem quid à spoliato agente sit probandum.
- 14 Quasi possessio exigendi solutiones, & præstationes annuas quomodo amittatur.
- 15 Possessionis, uel quasi ius in filios, & heredes transit.
- 16 Possessionem, uel quasi, quam defunctus habebat, quo remedio heredes, & successores illius acquirere, & ad eam agere possint, & num. 21.

- 17 Pro adipiscenda quasi possessione iurium incorporalium competit nile interdictionum quorum bonorum, pro adipiscenda uero possessione rerum corporalium datur directum.
- 18 L. fin. ff. quorum bonorum declaratur.
- 19 Ius exigendi solutiones annuas ab aliquo ratione rei corporalis, uel etiam persona subiecte potest quasi possideri.
- 20 Et ad hanc quasi possessionem siue adipiscendam, siue recuperandam, siue retinendam quod remedium datur.
- 21 Per cessionem generalem omnium, & quorumcumque iurium, actionum, interdictionum, & officij iudicis cessionarius potest dictis iuribus, siue act. onibus, & interdictionibus & officio iudicis uti aduersus illos, contra quos cediti competere poterat.
- 22 Interdictio uti possideris praesupponitur agentem possidere, uel quasi.
- 23 Spoliatus non agit possessorio adipiscenda, sed restituenda, & rem recuperanda.
- 24 Possessorium restituenda, & possessorium adipiscenda in origine aduersantur, & ex eodem facto quis tanquam spoliatus utroque agere non potest. Contra nu. 37.
- 25 Spoliatus, & spoliator, & praedo largi, & improprie dici possunt, quando aliquid debitum alicui etiam nunquam ab eo possessum indebit, & iniuste ab aliquo detinetur, & occupatur.
- 26 Tutor, & praetor male bona pupilli, & ecclesiae administrantes, & illa occupantes dicuntur praedones, & spoliatores, & si per uim expulsi iam illorum possessionem non occupauerint.
- 27 Possessorium adipiscenda quomodo habeat effectum restitutionis, sicut possessorium recuperanda.
- 28 Verba spoliare, & spoliatus in libello, & iudicio possessorij adipiscenda apposita quomodo sumi debeant, ut libellus sublineatur.
- 29 Libellus ut saluetur, debent uerba in eo posita impropriari, & largissime sumi.
- 30 Libellus, in quo agens petat seruitutem realem tanquam sibi debitam, sublineatur, licet seruitus non sibi, sed rei sit debita.
- 31 Possessorium quando adipiscenda, & quando restituenda datur pro quasi possessione percipiendi aliquid damnum.
- 32 Possessorio adipiscenda dominus contra subditos sibi ad aliquid annuum praestandum ex obligatione personali obligatos agere potest.
- 33 Possessorium recuperanda tantum ex qua facti narratione dicatur resultare.
- Et quando, solum adipiscenda, etiam si agens se spoliatum dixerit.
- 34 Possessorium aliquod est etiam ex eodem facto, & inter easdem personas resultans, quod habet naturam tam recuperanda, quam adipiscenda.
- 35 Bal. in authen. de functo. in fin. 2. col. C. ad tertull. declarat. Ex possessione, quae de defuncto in heredem ex statuto conuincitur, possessorium solum adipiscenda resultat.
- 36 Quasi possessio iuris incorporalis, & iuris exigendi pensionem annuam est incorporatissima, & animum, & factum quasi possidentis in amissione, & acquisitione requirit.
- 37 Possessio triplex.
- 38 Clausula libelli super quibus omnibus & c. quando ob repugnantiam ex uerbis libelli contrarijs resultat nihil operetur, & quando secus, & per illam libellus sublineatur.
- 39 Et quid, si ultra eam sint etiam apposita clausula omni meliori modo.
- 40 Libellus ex quibus clausulis ab ineptitudine, & uitio defendatur, non obstantibus uerbis illius contrarijs.
- 41 Geminatio multum operatur, & illud, quod simplex sermo operari non potest.
- 42 Possessorium adipiscenda quorum bonorum est merum possessorij, & summarium.
- 43 In iudicio meri possessorij maxime summario, quae probationes sufficiant.
- 44 Et quae in possessorio summarissimo. l. si. C. de edic. diui adr. 101.
- 45 Causa meri possessorij adipiscenda, uel recuperanda est summaria, & modici prauidij, & ideo dicitur momentanea, nec ex eo quod a sua in illa lata non possit appellari, quodq; in pari causa prior sit conditio possidentis, contrarij inferitur, et nu. 51. et 52.
- 46 In causa meri possessorij libellus sine conclusione procedit.
- 47 In possessorio summarissimo. l. si. C. de edic. diui adr. tollen. appellari non potest.
- 48 De proprietate quare contra agentem mero possessorio non opponatur, nisi in continentibus.
- 49 Possessoris conditionem in pari causa esse potiore quam procedat.

- 50 Probatio plena dupliciter sumitur.
- Et quae sit probatio leuis, & debilis.
- Et quae in meris, & summarijs possessorijs, & quae in summarijs sufficiat, & requiratur.
- 51 Libris rationum alicuius quando, & quomodo credatur.
- 52 Mandatum ex uerbis illius narratis in instrumento positum currente diuturnitate temporis annorum xxx. uel xl. praesumitur.
- 53 Et absque diuturnitate temporis praesumitur in eo, qui uenerat, terius aliquid soluit.
- 54 Idem in actu facto ab aliquo nomine alterius, qui sine solutione expensa fieri non potest.
- 55 Testes, quorum aliqui de visu, & aliqui de fama publica de se inuicem coadiuuant.
- 56 Testis unus cum fama publica plene probat, & quando non.
- 57 Probationes diuersi generis ad unum effectum tendentes de multis mulungi ad plenam iudicis credulitatem inducendam, & ad plenam probationem faciendam.
- 58 Testis unus de visu, & testes plures de auditu, & de creditu, & conuentionibus alijs legitimis iudicij, uel praesumptionibus quod sufficiant, & probent.
- 59 Testes de auditu in iudicio meri possessorij probant.

E P I T O M E.

Ad quasi possessionem iuris exigendi pensiones annuas ex iure cesso ab heredibus illius, cui quidam mines soluere dictas pensiones consueci, & obligauerant, possessorium adipiscenda quorum bonorum contra dictos homines obligatos cessionario competere, quando nec cedentes, nec cessionarius in unquam fuerint.

Et si in libello tanquam spoliatus agat, uerba illa improprie, & largè intelligi, & libellum sublineari in possessorio adipiscenda ex clausulis in eius conclusione positus, & hic expressis, plene demonstratur.

CONSILIVM XLIII.

VM nonnullae dubitationes innotuerunt in libello pro parte Mag. D. Alexandri inferentes proposita fuerint, satisque uideant. Ego ut ueritati uia aperiat, uideam. Iam quae uero, pro libelli sublineatione aliquibus hanc caedam deducam: & ante oia supponam non petitorij, quod fuit suspensum, sed illud tamen simplex, & merum possessorij, quod D. Alexandro potuit de iure competere, fuit in libello intentatum, prout optimus eorum pariter caute agendo in libelli conclusione circumscripserat, quae uerborum narratione intentioni agentis aduertere legitime praestatus fuit se uelle intentare, quae praestatio iura obseruat, & admittunt, quae tunc libelli saluet, doc. inquirunt conclusionem magis, quam materiam attendendam esse, sicut in rescriptis continetur, enim conclusio, & libellus, & rescriptum esse dicit, ut referat in l. praescriptione in ult. col. C. si quis ius, uel unum bli. post Inn. in c. super literis extra de re. Et tunc Ang. in col. 36. incip. pro decisione quistorij, allegat Inn. in c. examinata. de iud. q. in libello, in quo actio seu narratio est inepte concepta, sufficit conclusio aptitudo, quae non debet attendi, quod narratum est, sed est in libello conclusum ad tradita per eundem Ang. col. 229. Et tunc in libelli conclusione uideant plurimam media intentata, illud semper censerent de intentione quod est agentis utilius, dummodo illud ex uerbis inferri possit et uerba improprie Pau. de Cast. in col. 20. inci. super primo reperio in 2. lib. col. ult. ubi hoc tunc rationibus, & doctrinis comprobatur, & idem Pau. de Cast. in col. 114. in ca. q. uertit lib. 2. in 1. col. inquit, in actio in dubio ceterum proposita, quae ex materia in libello deducta colligi potest et uerba improprie, & ne libellus ad mentem libellantis melius adaptet, & ne libellus corrumpat, sed ut ex eo in fine pro actore ferri possit, quod ipse prauecit, quauis in narratione libelli praestatio in con-

incompatibilia uideretur proposita, ut si ex narratis uideretur intentatum possessoriū retinendū simul cū petitorio, quæ sunt cōtraria, ut per gl. in c. pastoralis. de cau. poss. & proprie. & Bar. in l. naturaliter. §. nihil commune. ff. de acquir. pos. cum similibus: ex p̄dictis ergo inferitur, q̄ uerba conclusionis libelli præponderant narratis, & totalis. n. uis libelli in conclusione cōstitit, quoniam ex iis, quæ actor in cōclusionē libelli posuit, declaratur narrata, qualiter ipse intellexerit. l. au. rellus. §. fisco, & ibi Bart. ff. de libera. lega. & semper faciendum est actori etiam impropriando uerba pro subitentione libelli Alex. in l. si ita stipulatus. §. grifogonus. in 3. col. uerf. sicut in simili dicimus. ff. de uerb. oblig. totū namq; fundamētum libelli est cōclusio: unde libellus sine conclusione nō ualeat, & est nullus Bal. in l. edita. col. 7. C. de eden. & speciale est in libello in quo spoliatus ad restitutionē possessionis agit, q̄ in eo necēssaria non sit conclusio, sed simplex narratio. c. 1. in literis. & c. item cum quis, ibiq; Anto. Abb. & alii. extra de restit. spolia. & in multis etiam aliis casibus specialibus cōclusio non est necēssaria, de quibus habetur per Alex. in l. 1. in prin. ff. de eden. ergo regulariter secus est arg. l. ius singulare. ff. de legib. sicut ex iis, quæ in conclusione ponuntur, & nō ex narratis, colligitur, quod remediū agens uoluerit intentare. d. l. edita. & Bar. in l. certi cōdictio. in prin. ff. de iur. per. & licet conclusio, ac intentio libellātis sit dubia, tamē semper latissimē est interpretanda ad fauorē libellātis, ut ualeat, & ambiguitas ex probatio nibus postea factis declaratur Bar. in l. i. quis. intētiōne ambigua, ubi bonus tex. & Alexan. ff. de iudi. & ibi Paul. de Cast. dicit, q̄ si agens in libello dicat rem ad se simpliciter pertinere, cū quid pertinere tripliciter dicitur uel ratione domini, uel ratione possessionis, uel ratione obligationis, libellus ualebit, & intelligi getur intentatū illud remediū uel petitorium, uel possessoriū, uel actio personalis, prout melius, & utilius ex probationibus factis colligi poterit: & hæc procedunt regulariter, & de iure cōmuni, ex quibus inferitur, q̄ in casu occurrenti ex conclusione libelli specifi cā actio agens illud possessoriū intentare uoluit, q̄ si tantum esse poterat, ac melius competebat nō at tēre deductis in narratione, sed probatis in processu. Et prædicta expressē cōfirmantur ex iis, quæ in statutis huius ciuitatis Bononiæ continentur, quæ sunt omni nino obseruanda, & magis, quam alia, quæ in iure com muni habentur, cū ad casum nostrum melius, quā faciunt adaptari nō possent: cauef. n. sub statuto de inepta actione pposita, q̄ propter ineptā actionem, uel ineptē in petitione propositam agēs cām nō amittat, quomodo factū, causam, uel rem proponat, ex quo, uel quāuis agēdi resulteret: per quod statutum uideretur corrigi illud, q̄ habet. in l. 1. ff. si mēf. fal. mod. dixe. nec nō uidentur celsare multa, q̄ scribē. maximē Mo dex. referunt in c. examinata. de iudiciis. & in d. l. edita. C. de edē. Alio est statuto sub rub. de uocatis in iure, & uentibus melius, & fortius cauef. q̄ ad remouendū cauillationes, quibus sepe rei cōuenti p̄ actorū petitiō nes ununtur, sola ueritate inspecta sit procedēdū, & si cōtingat aliquē agere ex iure celso, tunc procedēdū sit in cā et nulla electione, uel declaratione p̄ actorē facta, qua actione agat, uel aliter quā docung, nō ob stante, q̄ agēs dicatur iura contraria proposuisse, uel prosequenti fuisse: cū ergo in casu nostro do. Alexan der ex iure celso egisse dicatur, nō potuit ei obici, q̄ contraria remedia proposuerit, & q̄ ratione contra rietatis clausula illa super quibus omnibus & singulis petiuit, & iustitiam ministrari nequeat suos effe ctus operari, ut dicebat ex mēte Alex. in cōf. 121. uol. 2. & i. col. 96. & 110. uol. 3. & Bal. in l. 2. C. de probatio.

qm̄ si contra habentem iura celsa, quando agit, non potest regulariter de contrarietate remediōrū oppo ni, & non obstante contrarietate opposita libellus suus procedit, ut i dicto statuto habetur, multo magis hoc erit dicendum quando in suo libello fuisse appōita illa clausula super quibus omnibus & c. per ea, q̄ uolūt Calda. & alij cōiter in c. 2. extra de ordi. cogni. & Bal. in d. l. edita. cum similibus infra allegandis. Præterea pondero statutū prædictum, dū uoluit, in quibuscun que causis procedēdū, & cognoscēdū esse sola uer itate inspecta, nā hęc uerba operantur, q̄ agens ex una causā, & probans ex alia debeat obtinere, Alexā. in d. l. ita stipulatus. §. grifogonus. in 6. col. uerf. uno tū casu. ff. de uerbo. obligatio. & maximē si simus in iudicio possessoriō ad tradita per Ang. in l. si. C. de au na. exceptio. & Alex. in l. 1. §. idē scribit in fi. ff. de pos. qui etiam in d. §. grifogonus. in d. 6. col. uerf. facit, q̄ notat Bar. post Anto. de Buttr. in c. 2. de iuramē. col. & Roma. in cōf. 20. dicit, q̄ illa uerba sola ueritate inspecta quoad omnia plus operantur, quam faciant illa summarie, sine strepitu, & figura iudicii, de quib. in clemē. sæpe de uerbo. signifi. & latē per Bar. in ex tra uagan. ad reprimen. ¶ Præterea & tertio licet in ca su nostro dici non possit, q̄ libellus extēdatur ad pos sessorium recuperandā, & quod datur spoliatis. c. 1. cū ibi not. & c. in literis. de resti. spolia. cū simili. q̄ do. Alexander quasi possessione iuris exigendi p̄siones, & affictus, de quibus in libello non fuit spoliatus, ne que priuatus, cum illā nunquā habuerit, et si contra riū in libello præsupponatur, uidelicet ipsum spolia tū fuisse, & ille enim qui nunquam possedit, non pot dici spoliatus, glo. in c. bone. in uer. de gratia. extra de postula. præla. & qui nullo modo possedit, petere nō non potest, ut ad possessionem restituatur, seu reinte gretur. l. 1. §. interdicitum. ff. de ui. & ui arma. c. olim. inter de restit. spolia. & Innocen. in c. cum ecclesia. de cau. poss. & proprie. Nā & in iudicio possessoriō recuperandā, quod datur spoliatis, præsertim quando agi tur p̄ illos, qui denegando pensionū solutionē spolia re dicuntur, requiritur inter alia, q̄ agens probet se prius aliā fuisse in quasi possessione exigendi, & re cipiendi pensionum, & affictuum solutiones ab ad ncrariis, & illos postea per denegationem solutionis eum sua quasi possessione spoliasse, ut in c. querelā. ibique doctō. omnes extra de electio. Sed do. Alexan der ex iure sibi celso contra homines, de quibus in li bello, probare non potest se, & antecessores suos cedentes in illa quasi possessione fuisse, cū uerē in eā nū quā fuerint, & dato, q̄ fuerint, hoc non reperitur probatum, ergo in hoc remedio ex persona sua, & aucto rum suorum obtinere non potest, ut in c. cum cōtin gat. de offi. deleg. scriben. in d. c. querelā. & Bal. in l. 2. col. 7. C. de seruit. & aqua. Tñ i terminis libelli, de quo agitur, subfiteri potest, q̄ pro parte do. Alexandri fue rit propositum, & intentatū possessoriū adipiscendā contra dictos homines obligatos, & assuetos præde cessori, hoc est Illustri do. Joanni soluere, ut occasio ne cessionis sibi factæ possit illam quasi possessionē, quam nūquā habuit, de nouo acquirere, & hoc pre supposito, quod ipsis dominis cedentibus uti hæc di bus dicti do. Joannis, & cōsequenter dicto do. Alexā dro cessionario potuerit istud possessoriū adipiscendā cōpetere, uerū erit dicere, q̄ uerba libelli, & maximē cōclusionis ad hoc remedium adaptari possint: & in hoc puncto tota huius cōsultationis difficultas uide tur consistere. In quo præsupponendum est, ueluti ex deductis in processu colligitur, & infra etiā demōstra bitur, q̄ illustris do. Ioānes Bentiuolus ante recessum suum à ciuitate Bononię fuit in illa quasi possessione iuris exigendi solutiones annuas à dictis hoibus, ue luti

que in summo
do creditur.
strumento positum
x. vel xl. præsentem
in eo, qui uenit
s, qui sine solutione
fama publica dep
e, & quando non
um tendentes dicit
m inducendam, t
itu, & de creatio
presumptionibus
probat.
gendi pensionem
ius, cui quidam
infucti, & oblige
quorum bono
cessionario com
cessionarius in
gat, uerba illa in
subfiteri in pos
eius conclusionē
onstratur.
XLIII.
iones incoincide
o. Alexā. uolunt
rint, satis uere
uia aperit, uerū
tione aliqua hæ
nō petitoriū, quod
ex, & merū possi
re cōpetere, fuit
us carum paruo
circūscripta quæ
ni agens aduen
intendere, quā p
tunt, q̄ iur libe
agis, quā man
riptis cōtingit
iptū esse dī, ut
si ius, uel utri
a de resti. Et i
e q̄storū, allega
bello, in quo act
sufficit cōclusio
narratū est, sed
a per eundē Arg
ne uideant plura
inferi dēt incen
ud ex uerbis inter
de Cast. in cōf. 20.
col. ult. ubi hoc
& idē Pau. de Cas
1. col. inquit, q̄
ex materia in libe
propriando, ut cō
daptē, & ne libe
tore ferri possit, in
tione libelli p̄
incom

luti manifestū est inter omnes, qui tunc in domo ipsius do. Ioānis, & in ciuitate Bononiæ morabantur, & conuersabantur, qui do. Ioānes in dicta quasi possessione usq; ad mortē suā permansit, cū t̄ nō reperitur ex aduerso probatū, q̄ p̄fatus do. Ioannes, uel alius eius nomine post suū recessum dictā annuā solutionē à dictis hominibus petierit, & q̄ illa fuerit denegata, quæ duo ad perdendā illā quasi possessionē requiruntur. d. c. querelam. ibiq; scriben. oēs. † Mortuo igitur dicto do. Ioāne ius illud possidēdi cēsetur ī filios, h̄des ipsius; domini Ioānis trāsuisse, arg. l. nihil aliud. ff. de uerbo. significatio. l. pro hæreditariis. C. de hæred. di. actio. cum ubiq; nota. & l. fi. C. de edict. diui. adri. tollen. † Ad acquirendam uerō hanc quasi possessionem illius iuris exigendi hæredes, eorūq; successores potuerunt agere, uel possessoria extraordinario sum mario, de quo in d. l. fin. C. de edic. diui. adri. tollen. iūctis iis, quæ uoluit Bald in d. l. 2. in fin. 9. colum. C. de seruitut. & aqua, uel possessorio utili, quod hæredi cōpetit, & appellatur interdictum quorum bonorū, argumento. l. 1. cum ibi not. C. quorum bonorum, quia

14 ex aduerso probatū, q̄ p̄fatus do. Ioannes, uel alius eius nomine post suū recessum dictā annuā solutionē à dictis hominibus petierit, & q̄ illa fuerit denegata, quæ duo ad perdendā illā quasi possessionē requiruntur. d. c. querelam. ibiq; scriben. oēs. † Mortuo igitur dicto do. Ioāne ius illud possidēdi cēsetur ī filios, h̄des ipsius; domini Ioānis trāsuisse, arg. l. nihil aliud. ff. de uerbo. significatio. l. pro hæreditariis. C. de hæred. di. actio. cum ubiq; nota. & l. fi. C. de edict. diui. adri. tollen. † Ad acquirendam uerō hanc quasi possessionem illius iuris exigendi hæredes, eorūq; successores potuerunt agere, uel possessoria extraordinario sum mario, de quo in d. l. fin. C. de edic. diui. adri. tollen. iūctis iis, quæ uoluit Bald in d. l. 2. in fin. 9. colum. C. de seruitut. & aqua, uel possessorio utili, quod hæredi cōpetit, & appellatur interdictum quorum bonorū, argumento. l. 1. cum ibi not. C. quorum bonorum, quia

15 t̄ si pro adipiscendā quasi possessione iurium incorporalium, quæ rebus cohærent, seu personis ratione rerum, non datur directum interdictum quorum bonorum. l. fin. ff. quorum bono. quia illud pro adipiscendā possessione rerum corporalium competit, ut in l. 1. & per totum. ff. & C. quorum bono. dicitur tamen cōpetere utile interdictum quorum bonorum, argumento l. quoties. quæ est. l. pen. ff. de seruit. & not. per glo. in simili. in l. si cuti. §. aristo. ff. si seruit. uendit. cū

16 similibus. Et t̄ tex. in d. l. si. qui solum obflare, uidetur, loquitur de illis iuribus h̄ditariis, q̄ nec propriè, nec impropiè possunt à defuncto, uel ab eius hærede possideri, uel quasi, ut sunt actiones h̄ditariæ, q̄ defuncto cōpetebant ex obligationibus oriētibus ex cōtractu, uel quasi, aut ex maleficio, uel quasi, de quibus habet in l. 1. l. ex maleficiis. l. obligationū genera. & l. actionis. uer. ff. de actio. & obliga. cū similibus: nā hæ actiones nec à defuncto, nec ab hærede possunt possideri, uel quasi, ut optimè declarat scriben. & ibi Abb. in c. si. de p̄scrip. & ideo sub interdicto quorum bonorū uenire nequeunt. d. l. fin. qui text. sic propriè loquitur.

17 At t̄ ius exigendi ab aliquo solutiones annuas ratione rei corporalis, uel etiam ratione personæ subiectæ pōt quasi possideri, ut in d. c. querelā. & firmant scriben. in lecturis, & cōsilijs, quos referre longū esset, & h̄ p̄ Bald. in d. l. 2. in 5. & 6. colum. cum sequen. ergo sicut illa quasi possessio penes defunctum esse potuit, ita et apud hæredē, si eā illo modo, quo de iure fieri pōt, apprehenderit, & hoc nullus negare poterit. Post t̄ mortem igitur defuncti, qui semper in hac quasi possessione fuit, poterit hæredi suo utile interdictum quorum bonorū cōpetere, sicut utile interdictum unde ui recuperanda quasi possessione, & utile interdictū retinendā uti possidetis, ne quis in quasi possessione iurium turbetur. l. quoties. l. ultima. ff. de seruitut. d. l. si cuti. §. aristo. ibiq; glo. & docto. Bald. in d. l. 2. & omnes in d. c. querelam. & in d. c. cū ecclesia. nulla enim inter hæc ratio diuersitatis assignari potest, ergo idē ius in omnibus. l. à titio. ff. de uerbor. obliga. Vel t̄ hæredi, & successori ad acquirendam quasi possessionē iurium incorporalium saltem competere poterit officium iudicis nobile, quod est loco actionis, ut uoluit Bald. in d. l. 2. in fin. 9. colum. uer. sic. sed iuxta hoc quæritur per ea, quæ uoluit Innocen. in c. cū uenerabilis. uer. si aut quis circa medium extra de religio. domib. ¶ Ex quibus infertur, q̄ t̄ per cessionē generale omnium, & quoruncunq; iurū, & actionū, interdictorū, & officij iudicis à h̄ijs, & hæredibus p̄fati Illustri dñi Ioannis do. Alexandro factā in ipsum do.

Alexandrum dicta iura utilia, siue actiones, & interdicta, ac officij nobile translata dicuntur. l. penult. & ibiq; Bald. C. m. ad a. l. hæredem. & ibi Bart. ff. de iur. Bal. in l. fi. C. de hæred. uel actio. uendi. cū similibus se illis contra eos, aduersus quos competere poterit uti possit. Dicitur itaque in ipsum do. Alexandrum sicut utile interdictū quorū bonorū, uel officium iudicis nobile, quibus aduersus homines dictorum munū pro adipiscendā dicta quasi possessione exigēdi solutionē annuā uti potuit: quo fit, ut libellus ab eo propositus de hoc utili possessorio adipiscendā quorum bonorum, uel de officio iudicis nobilitate, ut pra, intelligi possit, nā de utili possessorio recuperandā nō potest intelligi, quoniā tam hæredes, & h̄des dicti do. Ioānis, quā ipse do. Alexander cessionem prius in aliqua dicti iuris exigēdi quasi possessionem quam fuerit. Nec etiam potest intelligi de utili interdicto retinendā uti possidetis, t̄ in quo agerentur, supponitur possidere, uel quasi. c. licet causam. de p̄scrip. bar. gl. magna. in c. pastoralis. de cau. pos. & p̄scrip. per totū. ff. & C. uti possid. Ergo à sufficienti patrum numeratione dicitur intentatū possessorium adipiscendā, quod do. Alexandro cōpetere potuit, ut dictū fuit: ad quod possessorium adipiscendā in casu moti uerba libelli, & cōclusionis in eo facta, & repetitio specialiter, & expressè uerbis generalibus adaptari possunt, ut ibi intentans omne, & quodcunq; ius, & medium possessoriū sibi magis, & melius de iure cōpetens. Præterea in dicto libello est appositā clausula illa super quibus omnibus & singulis tam simul, & iunctim, quā diuisim instat, & petit ius, & iudicium ministrari, t̄ quæ clausula est tantæ uirtutis, ut dicitur intentatum illud remedium, quod reperiretur probatū, etiā si ex narratis in libello nō cōtineretur, dummodo uerba cōclusionis generalia, & impropiè quomodocunq; possent adaptari per predicta. per ea, quæ uoluit Causa. do. Anto. Ioā. de Imo. Abb. & alij in c. 2. de ordi. cognit. Alex. in conf. 137. in 1. col. uel. qui multa ad propositum allegat, Bald. in d. l. edicto luny. 16. Barba. in c. examinata. col. 23. nu. 106. dicitur & ibi Felin. in col. antepenul. num. 16. ¶ Nec per dictis aduersatur, q̄ in casu, de quo agitur, dici nō possit hoc possessorium adipiscendā fuisse intentatum duplici respectu. Primo quia p̄fatus dominus Alexander egit cōtra dictos homines tanquā ab illis spoliatus, t̄ quæ qualitas non conuenit agēti possessorium adipiscendā, sed restituendā, & reintegrandā. c. r. granda. 3. q. 1. c. pastoralis. de cau. pos. & p̄scrip. ubi gl. & in rubro, cum c. conquerete. & c. sape. & t̄ extra de restit. spoliat. & c. 2. de ordi. cognit. interdicti restitutorium cōtra spoliatorē tantum competere dignoscitur. Secūdo quia t̄ ex eodē facto non potest quis tanquā spoliatus agere possessorio adipiscendā, & recuperandā, aduersatur. n. in origin. c. possessorium restituendā, & possessoriū adipiscendā. Bal. in arthen. defuncto in fi. 2. col. C. de terrullia. & in l. 1. c. appellat. Socin. in l. rem quæ nobis. in 5. q. in princip. de acquiren. posses. sed spoliatis datur possessorium restituendā, ergo illis possessorium adipiscendā competere nō potest. Quoniam his duobus facile respondere potest, primo q̄ t̄ quando iniuste, & indebitè detinetur id, quod mihi debetur, etiā si nunquā illud possiderim, possum largē, & impropiè dici spoliatus, & qui iniuste, & indebitè detinet, & occupat mihi id, quod mihi debetur, largē potest dici prædo, & spoliator. Hinc prætor male bona pupilli administrans, & illa occupat dicitur prædo, quamuis per uim expulsum eorum possessionem occupasse non dicatur. l. qui tibi dicitur. §. si tutor. ff. pro emptor. & similiter prætor qui malè bona ecclesiæ gubernat, dicitur prædo.

& spoliare c. forum adipi proprie dicit recuperanda ut est. ibi. interdictis in ille, qui possidetis interdictum ad restitutionem ter spoliat, utrum adipiscendā, quæ fuit a acquiratur, h̄rum recuperandā. C. quorum spoliatis debet largē simul, p̄ conuenire, nā ba in eo posit Bal. in l. cum Bar. in vlti. no Cym. & Bal. in rum penult. t̄ utem realē t̄ cer dicit seru bita d̄, illa en ter Bar. in l. 1. & c. ubi Bar. in 2. col. plur ualeat, eius uo da: & t̄ quā aliquo modo adaptari, nun non iunt ante accuā, quia u de reg. iur. in impub. nec fent. ff. de reg facimur ea, qu similibus ali ut quis possidetis percipiendā lens plus fu mel. in aliqu cōteralem non est rep obligatiōe solacere tene sonalis. l. fin. in d. c. quere possessorum & docto. per dit quoad al quod datur, rum; quæ tu & manamē, t̄ qua obligat standum su in l. 2. ff. qu contra quon tonem anr sint domin b̄d̄, ergo quorum do tonio agere ne dicen d̄ sum fuit t picendā o p̄muis, q̄

36 sessione exigendi dictas annuas pensiones, si n. hoc dixisset, tunc esset tale factum propositum, ex quo resultaret possessorem recuperanda, & non possessorem adipiscenda ad tradita per Imo. in d. c. querela. per illum tex. & ibi Henri. Boic. Dicitur igitur non potest, quod ex facto in libello proposito potuerit resultare possessorem recuperanda: & quavis dixerit se spoliatum, hoc tamen non inferat dictum possessorem cum largi, & improprie etiam ille, cui solum possessorem adipiscenda potuit competere, praesertim in terminis nostris possit dici spoliatus, ut supra declarari, & in libellis etiam verba improprie, & largi stare possunt, ut libellus sustineatur. Inferitur ergo, quod ex facto proposito potuit solum resultare possessorem adipiscenda: & hoc clarissime constat ex verbis libellantis in conclusione libelli positus, quibus solum dicit se intendere illud possessorem, quod sibi magis, & melius de iure competit, & competere potest, sola libelli conclusione considerata, sed possessorem adipiscenda, & non recuperanda competere potuit, ut ex praedictis apparet, ergo illud tamen de mente libellantis intentatum esse videtur. Praeterea potest et attentari aliquod esse in terdictum possessorem, quod habet naturam tam recuperanda, quam adipiscenda. l. 2. §. ff. de interdic. ergo ex eodem facto inter easdem personas non est inconveniens, quod diversis respectibus oriri possit non solum possessorem recuperanda, sed et adipiscenda. Non obstantia verba Bal. in d. auth. defuncto in fi. 2. col. quae ipse loquitur de ficta possessione, quae est statuto de persona defuncti in haereditate continuatur, de qua habetur per Alex. in l. cum haereditas in 2. col. ff. de acq. pos. & in l. si iorori. ibique docto. C. de iure delib. nam ob talem fictam possessionem non possunt causari possessorem recuperanda, & possessorem adipiscenda, sed solum adipiscenda, & de hac nos non loquimur, sed de illa quasi possessione iurium incorporalium, hoc est iuris exigendi pensionem annuam, quae non acquiritur ipso iure ex continuatione ficta a statuto, vel lege, sed ex receptione pensionum, & sic ex facto, & animo volente quis possidere iuxta ea, quae supra dicta sunt post Imol. & alios in d. c. querela. & Bal. in d. l. 2. in 7. col. & arg. l. servitutes. & l. quoties. l. ultima. ff. de servitute.

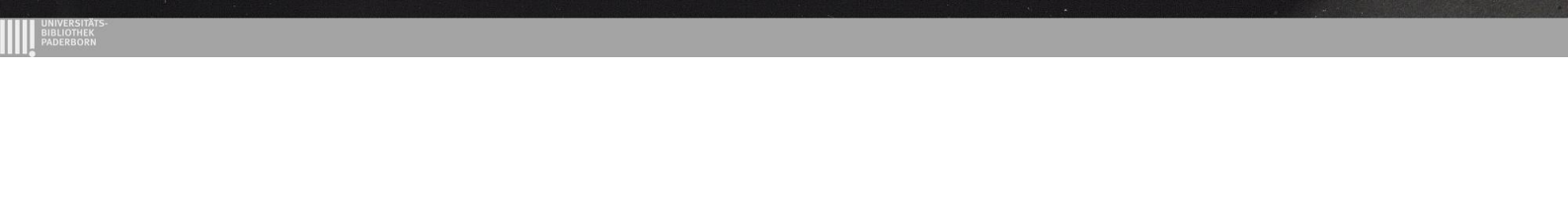
37 tunc quasi possessio iuris exigendi, ut supra, licet esse dicatur incorporalissima, & magis in abstracto, quam in concreto stare, plusque iuris habere, quam qualibet alia possessio, ut dixit Bal. in dicta l. 2. in 6. & melius in 7. col. tamen ad illam acquirenda, atque pendendam requiritur factum, & animus possidentis, ut colligitur ex verbis Imol. & aliorum in d. c. querela. & Bal. in d. 7. col. & tunc dicit Bar. in l. regulariter. ff. de petit. haeredit. quod triplex est possessio, propria, impropria, & impropria prima, prima potest exemplificari in possessione rerum incorporalium, secunda in quasi possessione iurium, & corporalium, tertia in possessione ficta, quae ex statuto ipso iure de persona defuncti in haereditatem continuaretur iuxta supra relata. ¶ Secundo principaliter non aduertitur, quod virtute illius clausulae solita in libellis apponi, super quibus omnibus petitus, & iustitia ministrari, libellus in terminis nostris sustineri non possit, ut de possessore adipiscenda intelligatur, propter repugnancia, quae ex verbis libelli prioris resultaret, cum in libello expressis praesupponatur dominum Alexandri fuisse spoliatum, quae verba possessore adipiscenda aduertantur, per ea, quae voluit Alex. in consil. 97. & 110. uol. 4. & in consil. 96. in ult. col. uol. 5. & ponit Bal. in l. 2. C. de pbat. & Alex. in consil. 121. uol. 1. ubi materia illius clausulae plenè examinatur, quia multipliciter responderetur. Primo, quod praedicta procederent in iis, quae quoad originem, & effectum penitus priora essent, ut si ex verbis libelli resultarent petitorium, & possessorem, quae sunt penitus priora gl. in d. c. pastoralis. de cau. pos. & propr. & Bar.

38 aliquo modo ad remedium actori competens possunt adaptari, tunc verba narrativa, quae priorum inferent, non sunt attendenda. Bal. in l. si quis homicidium. C. de accusa. quia utile per inutile vitari non debet. c. vile. de reg. iur. in 6. Hostien. in c. ad dissoluendum de despo. impub. nec superabundantia vitari solent. l. non solent. ff. de reg. iur. l. quae extrinsecus. ff. de verb. obli. & faciente, quae habentur in c. examinata. de iur. cum similibus aliis supra allegatis. Et quamvis tamen ad hoc, ut quis possessore agere possit pro quasi possessione percipiendi annua pensionem requiratur, quod agere volens prius fuerit in illa quasi possessione, ut quia semel in aliquos, & saepius secundum alios, & magis coteralem annuam pensionem percepit, alioquin non est reperire quasi possessionem, cum pro sola obligatione personalis, qua quis annuam pensionem solvere tenetur, non detur possessorem, sed actio personalis. ff. quorum bono. ut voluit, & declarat Imol. in d. c. querela. col. pen. tamen hoc est verum quoad possessionem recuperanda, de quo loquuntur Imol. & docto. per illum tex. in d. c. querela. sed non procedit quoad aliud possessorem, quale est adipiscenda, quod datur, ut quis de nouo efficiatur possessor bonorum, quae ius a antecessor possidebat per supra dicta, & manent, tamen quando aliquis, qui esset subditus, ex aliqua obligatione personali ad aliquid annuum praestandum suo superiori teneretur, ut voluit Bartol. in l. 2. ff. quorum bono. & Bald. in d. l. 2. in fin. 6. col. C. de seruit. & itaque: sed praedicti homines, contra quos agitur, non solum tenentur ad praestacionem annuam ex obligatione personalis, sed etiam sunt domini Alexandri subditi, eiusque iurisdictioni subiecti, ergo do. Alex. contra illos potuit possessore quorum bonorum adipiscenda, seu alio simili possessore agere. ¶ Quo uero ad secundum pro responsione dicendum est, quod in terminis nostris in libello proposito fuit tale factum, ex quo solum possessorem adipiscenda oriri potuit, nam in narratione facti non praesupponitur, quod Alexander prius fuerit in illa quasi pos-

36 sessione exigendi dictas annuas pensiones, si n. hoc dixisset, tunc esset tale factum propositum, ex quo resultaret possessorem recuperanda, & non possessorem adipiscenda ad tradita per Imo. in d. c. querela. per illum tex. & ibi Henri. Boic. Dicitur igitur non potest, quod ex facto in libello proposito potuerit resultare possessorem recuperanda: & quavis dixerit se spoliatum, hoc tamen non inferat dictum possessorem cum largi, & improprie etiam ille, cui solum possessorem adipiscenda potuit competere, praesertim in terminis nostris possit dici spoliatus, ut supra declarari, & in libellis etiam verba improprie, & largi stare possunt, ut libellus sustineatur. Inferitur ergo, quod ex facto proposito potuit solum resultare possessorem adipiscenda: & hoc clarissime constat ex verbis libellantis in conclusione libelli positus, quibus solum dicit se intendere illud possessorem, quod sibi magis, & melius de iure competit, & competere potest, sola libelli conclusione considerata, sed possessorem adipiscenda, & non recuperanda competere potuit, ut ex praedictis apparet, ergo illud tamen de mente libellantis intentatum esse videtur. Praeterea potest et attentari aliquod esse in terdictum possessorem, quod habet naturam tam recuperanda, quam adipiscenda. l. 2. §. ff. de interdic. ergo ex eodem facto inter easdem personas non est inconveniens, quod diversis respectibus oriri possit non solum possessorem recuperanda, sed et adipiscenda. Non obstantia verba Bal. in d. auth. defuncto in fi. 2. col. quae ipse loquitur de ficta possessione, quae est statuto de persona defuncti in haereditate continuatur, de qua habetur per Alex. in l. cum haereditas in 2. col. ff. de acq. pos. & in l. si iorori. ibique docto. C. de iure delib. nam ob talem fictam possessionem non possunt causari possessorem recuperanda, & possessorem adipiscenda, sed solum adipiscenda, & de hac nos non loquimur, sed de illa quasi possessione iurium incorporalium, hoc est iuris exigendi pensionem annuam, quae non acquiritur ipso iure ex continuatione ficta a statuto, vel lege, sed ex receptione pensionum, & sic ex facto, & animo volente quis possidere iuxta ea, quae supra dicta sunt post Imol. & alios in d. c. querela. & Bal. in d. l. 2. in 7. col. & arg. l. servitutes. & l. quoties. l. ultima. ff. de servitute.

39 tunc quasi possessio iuris exigendi, ut supra, licet esse dicatur incorporalissima, & magis in abstracto, quam in concreto stare, plusque iuris habere, quam qualibet alia possessio, ut dixit Bal. in dicta l. 2. in 6. & melius in 7. col. tamen ad illam acquirenda, atque pendendam requiritur factum, & animus possidentis, ut colligitur ex verbis Imol. & aliorum in d. c. querela. & Bal. in d. 7. col. & tunc dicit Bar. in l. regulariter. ff. de petit. haeredit. quod triplex est possessio, propria, impropria, & impropria prima, prima potest exemplificari in possessione rerum incorporalium, secunda in quasi possessione iurium, & corporalium, tertia in possessione ficta, quae ex statuto ipso iure de persona defuncti in haereditatem continuaretur iuxta supra relata. ¶ Secundo principaliter non aduertitur, quod virtute illius clausulae solita in libellis apponi, super quibus omnibus petitus, & iustitia ministrari, libellus in terminis nostris sustineri non possit, ut de possessore adipiscenda intelligatur, propter repugnancia, quae ex verbis libelli prioris resultaret, cum in libello expressis praesupponatur dominum Alexandri fuisse spoliatum, quae verba possessore adipiscenda aduertantur, per ea, quae voluit Alex. in consil. 97. & 110. uol. 4. & in consil. 96. in ult. col. uol. 5. & ponit Bal. in l. 2. C. de pbat. & Alex. in consil. 121. uol. 1. ubi materia illius clausulae plenè examinatur, quia multipliciter responderetur. Primo, quod praedicta procederent in iis, quae quoad originem, & effectum penitus priora essent, ut si ex verbis libelli resultarent petitorium, & possessorem, quae sunt penitus priora gl. in d. c. pastoralis. de cau. pos. & propr. & Bar.

40 aliquo modo ad remedium actori competens possunt adaptari, tunc verba narrativa, quae priorum inferent, non sunt attendenda. Bal. in l. si quis homicidium. C. de accusa. quia utile per inutile vitari non debet. c. vile. de reg. iur. in 6. Hostien. in c. ad dissoluendum de despo. impub. nec superabundantia vitari solent. l. non solent. ff. de reg. iur. l. quae extrinsecus. ff. de verb. obli. & faciente, quae habentur in c. examinata. de iur. cum similibus aliis supra allegatis. Et quamvis tamen ad hoc, ut quis possessore agere possit pro quasi possessione percipiendi annua pensionem requiratur, quod agere volens prius fuerit in illa quasi possessione, ut quia semel in aliquos, & saepius secundum alios, & magis coteralem annuam pensionem percepit, alioquin non est reperire quasi possessionem, cum pro sola obligatione personalis, qua quis annuam pensionem solvere tenetur, non detur possessorem, sed actio personalis. ff. quorum bono. ut voluit, & declarat Imol. in d. c. querela. col. pen. tamen hoc est verum quoad possessionem recuperanda, de quo loquuntur Imol. & docto. per illum tex. in d. c. querela. sed non procedit quoad aliud possessorem, quale est adipiscenda, quod datur, ut quis de nouo efficiatur possessor bonorum, quae ius a antecessor possidebat per supra dicta, & manent, tamen quando aliquis, qui esset subditus, ex aliqua obligatione personali ad aliquid annuum praestandum suo superiori teneretur, ut voluit Bartol. in l. 2. ff. quorum bono. & Bald. in d. l. 2. in fin. 6. col. C. de seruit. & itaque: sed praedicti homines, contra quos agitur, non solum tenentur ad praestacionem annuam ex obligatione personalis, sed etiam sunt domini Alexandri subditi, eiusque iurisdictioni subiecti, ergo do. Alex. contra illos potuit possessore quorum bonorum adipiscenda, seu alio simili possessore agere. ¶ Quo uero ad secundum pro responsione dicendum est, quod in terminis nostris in libello proposito fuit tale factum, ex quo solum possessorem adipiscenda oriri potuit, nam in narratione facti non praesupponitur, quod Alexander prius fuerit in illa quasi pos-

In naturaliter. §. nihil cōe. ff. de acquir. pos. Vel si resul-
 tarent possessorii recuperanda, seu adipiscenda, & reti-
 nēdi, nā possessorium retinēda presupponit agentē
 possidere, recuperanda verò, seu adipiscenda contra-
 rii: secus autem esset, qñ ex uerbis libelli possent pos-
 sessorium recuperanda, & adipiscenda resultare, nā
 & si quoad originem, & initium possint dici aliquali-
 ter inter se aduersari, tamen secus est quoad effectum
 cum vtrunq; ad illud tendat, ut agens possessionē
 consequatur, & ideo tunc clausula illa super quibus
 omnibus &c. poterit operari, ut illud censetur inten-
 tatum, quod magis, & melius agenti competere pōt
 veluti habetur per scriben. in d. c. 2. de ordi. cogn. & in
 d. c. examinata. & hoc praesertim dicendum est in ca-
 su occurrenti, in quo de mente expressa libellatis fuit
 solum intentare vnum remedium possessorium, hoc
 est illud, quod sibi de iure competeat, & consequē-
 ter duntaxat possessorium adipiscenda, ut ex conclu-
 sione libelli colligitur, non attentis narratis, per quae
 uerba etiā sine dicta clausula super quibus omnibus
 ut dictū fuit, & tanto magis quia illa uerba, quibus as-
 feritur dominū Alexandrū fuisse spoliatum, nullā
 inferunt contrarietatem, nec possessorio adipiscēda aduer-
 santur. Secundo dato, q; etiam possēt contrarietate
 re, tamē adhuc dico, q; clausula illa super quibus om-
 nibus in casu nostro operatur effectum substinendi li-
 bellum ineptum, ut intelligatur intentatum illud re-
 mediū, quod reperitur probatū, ueluti habetur in d. c.
 2. Barb. in d. c. examinata. col. 23. nu. 106. & ibi Fel. in
 col. antepen. num. 16. & Alex. in conf. 137. uol. 6. nam
 42 ultra clausula super quibus omnibus fuit etiam posi-
 ta clausula omni meliori modo bis, uel ter repetita,
 quae simul iunctae operantur, q; libellus, qui ratione
 contrarietatis non poterat ēt virtute solius clausulae
 super quibus omnibus &c. substineri, ualeat, & ex eo
 snia ferri possit super remedio, quod reperitur proba-
 tum, ut not. uoluit Io. de Imol. in c. si cautio. col. pen-
 extra de fid. instrum. & ibi Felin. & hoc sequitur Alex.
 sic limitans dicta de contrarietate in d. conf. 121. in 5.
 col. uersū. & per hoc non obstat &c. At in hoc libel-
 lo ultra clausulam super quibus omnibus &c. fuit etiam
 adiecta clausula omni meliori modo, quae in diuersis
 partibus libelli fuerunt reiteratae, & geminatae. Item
 fuit posita clausula non se astringens ad probandum
 non necessaria, item illa, intrensans omne, & quodeū
 que ius, & remediū, & possessorium, quod melius, &
 magis cōpetit, & cōpetere pōt, item illa, non solū at-
 tenta conclusione, sed et attentis omnibus iis, quae ex
 narratis, & deductis virtualiter, & mentaliter &c. quae
 oēs clausulae simul iunctae absque dubio libellum de-
 fendunt ab ineptitudine, & uirio, si quod in illo erat,
 non obstantibus uerbis contrariis, nā quod altera per se nō
 potuit operari, oēs simul iunctae operabunt, arg. auth.
 itaque. C. cōia de success. & c. 1. cū ibi not. de treug. &
 pa. & praesertim cum dicta prima clausula bis fuerint re-
 petita, & geminata, q; quae geminatio multū operat,
 44 & geminatus sermo operatur illud, qā simplex opera-
 ri nō pōt. Lex hac scriptura. ibiq; Ang. ff. de leg. 1. Ale-
 xā. in l. ex hac. ff. de don. l. legata inuuliter, ibiq; Bart.
 ff. de leg. 1. Fel. in d. c. si cautio. col. antep. l. si mulier.
 C. ad uelleia. & l. si cōuenerit. ff. de pig. actio. cū simil.
 ¶ Superest nunc videndū, an dicta quasi possessio iu-
 ris exigendi annua pensionē praefati Illustris domini
 Ioānis sit in hoc iudicio probata, quae sola ad uictoriā
 in hoc remedio possessorii adipiscenda sufficeret, ut
 supra pbauit, & affirmatiuē cōcludendū est. Ad cuius
 44 cōclusionis ueritatē presuppono, q; in iudicio meri pos-
 sessorii maximē sumario, quale est sui natura, ac et ex

forma statutorū nostrorum interdictum istud ad-
 scenda quorum bonorum, ut in l. 1. & ibi Bart. de
 46 quorum bonorū, q; sufficiunt probationes semiplenas
 diuersi generis simul iunctae, & factae per testes singu-
 lares, & sic probationes illae, quae aliās regularitate-
 ne, & legitime non dicerentur, ut uoluit Bart. in
 gl. in d. l. 1. C. quorum bonorū & in l. inuulor. C. de
 vi. Lanfran. in clē. sepe in 9. conclusione de uerbis
 Iaf. in l. admonendi. num. 187. ff. de iureiur. Felin.
 cum oportet. col. pen. de accusat. Dec. in conf. 137.
 causa &c. col. pen. & in c. cum causam in 2. col. pen.
 de prob. Alex. in d. l. 1. C. quorum bono. Bart. in l. 1.
 ubi in rem actio. Mathesila. in suo 2. notabili. & in
 vī magis communis opinio, quamuis Alex. in con-
 139. circa fin. uolum. 6. & Sal. in d. l. & quidam alii
 trarium & malē dixerint, quia in hoc possessorio
 rum bonorum prima opinio uerior uī per text. in
 1. cum ibi not. per Bart. post glōf. & opinio contra-
 Alex. & aliorum posset procedere, quando probat
 per solam famam fieret, ut in d. conf. 139. uel per
 47 quas leues semiplenas probationes: sed quoniam
 currerent multae semiplenae, & singulares pbatio-
 indicia, & coniecturae, ueluti fama publica, plures
 ftes singulares, liber rationum agentis, qui bono
 nionis, & fame esset, tunc prior opinio tendēda
 per ea, quae uolunt Bar. Alex. Iaf. & alii in d. l. admo-
 48 di. & est gl. in §. si quis. etiam per illum tex. in uer-
 tuerit 2. q. 6. Nec refragatur illa, quae pro contra-
 opinione adducit Alex. in d. conf. circa fin. & in
 49 mis, q; speciale est in possessorio summariissimo,
 quo in l. fin. C. de edict. diu. adria. tollē. ut semiplenas
 probationes, & illa, quae per famam publicam fieret,
 sufficiant ad tradita per Bar. in d. l. j. quorum bono
 quia responderet ex iis, & quae ipse Bart. distinguendo
 inquit in d. l. 1. & in l. 2. §. si. C. ubi in rem actio. q; illa
 est probatio leuis, & debilis, quae fit parte non citata,
 & illa sufficit in possessorio summariissimo, de quo
 in d. l. fin. ac etiam in l. 3. §. causa cognitio. ff. de ac-
 bon. edict. & glo. in l. fin. C. eod. titu. Alia est sumaria
 probatio, quae fit parte citata, qualis est illa, quae in
 causa meri possessorii summarii, in qua sufficit semiplena
 probatio cum iudiciis, & aliis semiplenis proba-
 tionibus. Bar. post glo. in d. l. 1. C. quorum bono
 & in d. l. 2. §. fin. C. ubi in rem actio. in l. de minore. &
 50 menta in ult. col. uersū. si uero ista fama. ff. de quib.
 & in l. 1. §. fin. ff. de preto. stipula. in pen. col. & ibi
 51 sula. in d. 2. notab. cum aliis similibus. ¶ Secundo
 obstat, q; causa meri possessorii adipiscenda, seu
 48 perandē dicitur grauis prauidicij, qm̄ a snia la-
 illo non pōt appellari l. unica. C. si de momenta-
 fuer. appellat. item quia in pari causa pro posses-
 49 et pronuncianidum l. in pari causa. ff. de regula-
 & c. in pari eod. tit. in 6. & §. retinendē in l. de in-
 48 Quia respōderi pōt, q; q; cā meri possessorii ad-
 de, uel recuperandē dicitur summaria, & cetera
 dici momenti d. l. unica. & q; a snia non possēt ap-
 lari, hoc arguit illam esse modici momenti d. l. 1. uol.
 nam si grauis esset, posset appellari l. 1. §. 1. ff. de
 49 & c. cum speciali. §. porro extra eod. tit. Preterea
 cā meri possessorii procedit libellus sine cōclufio-
 sicut in aliis causis breuioribus c. 1. c. 1. l. riter. & c.
 cum quis. ibiq; Ant. Imol. & Abb. de restit. spoli.
 50 etia authē. nisi breuiores. C. de sent. ex pericul. & c.
 51 appellari. §. si quis etiam 2. q. 6. & tamen secundum
 nes ea, ut dixi, parui prauidicij esse dicitur, & illa
 probationes praesumptiuae, & semiplenae admodum
 51 glōf. in d. §. 1. in uer. pauerit per illū tex. q; causa
 possessorii summarii ideo dicitur momentanea, & c.

modici mo-
 & tēpore per
 in momento
 sione 2. q. 6.
 agentem me
 opponi, nisi
 nota. ubi q;
 l. si quis con
 spol. cum fin
 sit conditio p
 fessorii esse m
 fessoris cā pr
 enim par sit u
 rior est causa
 lins cām pre
 ri. & in d. c. in
 refragatur
 me. in uer.
 quia primo d
 pluribus loci
 illa, quod u
 multibus, cui
 Alex. in d. c.
 legauit, qui p
 hoc colligi p
 sit sumitur,
 ma. & in d. §.
 to. stipula. &
 ne, quae fit p
 res idoneos,
 ris, ut habet
 de uerb. sign
 requiritur, n
 ut supra, qu
 ex diuersis l
 simul iunctae
 vno teste, &
 info, seu ex
 Bart. & omni
 scriben. in d.
 cit. in mens
 bono & in a
 telligi illud,
 nam est prof
 na, uel est fa
 iurim, uel pe
 i. in d. uer. si
 dicitis rubric
 meris, & ita
 ut supra, & t
 cordari. ¶
 mero posses
 pra. fuisse ex
 mo f ad pro
 ustris domi
 xandi ager
 domini Ioā
 quibus abiq;
 na adhiben
 in effectu si
 fionis, ut in
 cum illi fin
 opinio. & c.
 nelli. probi
 legitime p
 recepta nū
 pia reperit
 praedicta f
 Ioanne me
 cōuatum, &

